

Úmluva o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí

981 přečtení

přijata 25. 10. 1980 Haagskou konferencí mezinárodního práva soukromého v Haagu

Vyhlašující orgán: Haagská konference mezinárodního práva soukromého

Datum vyhlášení: 25. 10. 1980

Platnost od: 1. 12. 1983

Datum ratifikace ČR: 15. 12. 1997

Platnost pro ČR od: 1. 3. 1998

Číslo zákona ve sbírce: [34/1998 Sb.](#)

Poznámky:

Dne 25. října 1980 byla v Haagu přijata Úmluva o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí.

Jménem České a Slovenské Federativní Republiky byla Úmluva podepsána v Haagu dne 28. prosince 1992.

Česká republika oznámila dopisem ministra zahraničních věcí ze dne 28. ledna 1993 vládě Nizozemského království, deponitář Úmluvy, že se jako nástupnický stát České a Slovenské Federativní Republiky s účinností od 1. ledna 1993 považuje za signatářský stát Úmluvy o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí ze dne 25. října 1980.

S Úmluvou vyslovil souhlas Parlament České republiky a prezident republiky ji ratifikoval s výhradou podle článku 42 Úmluvy, "že Česká republika nebude hradit výdaje uvedené v článku 26 odst. 2 Úmluvy, vzniklé účastí právního zástupce nebo poradce nebo jako náklady řízení, kromě nákladů, které je možné hradit podle její vlastní úpravy poskytování právní pomoci a poradenství". Ratifikační listina České republiky byla uložena u vlády Nizozemského království dne 15. prosince 1997.

Úmluva vstoupila v platnost na základě svého článku 43 dnem 1. prosince 1983 a pro Českou republiku v souladu s ustanovením odstavce 1 téhož článku dnem 1. března 1998.

Český překlad Úmluvy se vyhláší současně.

Odkazy:

anglické znění - [Convention on the civil aspects of international child abduction](#) (convention No. 28)

francouzské znění - [Convention sur les aspects civils de l'enlèvement international d'enfants](#) (convention No. 28)

Úmluva o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí

Smluvní státy této Úmluvy,

pevně přesvědčeny, že ve věcech péče o děti mají zájmy dětí prvořadou důležitost,

přejíce si chránit děti mezinárodní úpravou před škodlivými účinky jejich protiprávního přemístění nebo zadržování a stanovit postupy k zajištění jejich bezodkladného návratu do státu jejich obvyklého bydliště, jakož i zajistit ochranu práva styku s nimi,

se za tímto účelem rozhodly uzavřít úmluvu a dohodly se na těchto ustanoveních:

KAPITOLA I ROZSAH ÚMLUVY

Čl. 1

Předměty této úmluvy jsou:

- a) zajistit bezodkladný návrat dětí protiprávně přemístěných nebo zadržovaných v některém smluvním státě,
- b) zajistit, aby práva týkající se péče o dítě a styku s ním podle právního řádu jednoho smluvního státu byla účinně respektována v ostatních smluvních státech.

Čl. 2

Smluvní státy učiní všechna potřebná opatření k zajištění cílů Úmluvy na svých územích. S tímto cílem musí postupovat pro ně nejrychlejším možným způsobem.

Čl. 3

Přemístění nebo zadržení dítěte se považuje za protiprávní, jestliže:

- a) bylo porušeno právo péče o dítě, které má osoba, instituce nebo kterýkoliv jiný orgán buď společně, nebo samostatně, podle právního řádu státu, v němž dítě mělo své obvyklé bydliště bezprostředně před přemístěním nebo zadržením,
- b) v době přemístění nebo zadržení bylo toto právo skutečně vykonáváno, společně nebo samostatně, nebo by bylo takto vykonáváno, kdyby bylo nedošlo k přemístění či zadržení.

Právo péče o dítě uvedené v písmenu a) může vyplývat zejména ze zákonů nebo ze soudního nebo správního rozhodnutí nebo z dohody platné podle právního řádu daného státu.

Čl. 4

Úmluva se bude vztahovat na každé dítě, které mělo své obvyklé bydliště ve smluvním státě bezprostředně před porušením práva péče o ně nebo styku s ním. Úmluva se nepoužije, pokud dítě dosáhlo věku šestnácti let.

Čl. 5

Pro účely této Úmluvy:

- a) "právo péče o dítě" zahrnuje práva vztahující se k péči o osobu dítěte a zejména právo určit místo pobytu dítěte,
- b) "právo styku s dítětem" zahrnuje právo odvést dítě na omezenou dobu do jiného místa, než je obvyklé bydliště dítěte.

KAPITOLA II ÚSTŘEDNÍ ORGÁNY

Čl. 6

Každý smluvní stát určí ústřední orgán k výkonu povinností uložených Úmluvou tomuto orgánu.

Federální státy, státy s více než jedním právním systémem nebo státy mající autonomní územní celky mohou určit více než jeden ústřední orgán a označit územní rozsah jejich pravomoci. Stát, který určil více než jeden ústřední orgán, určí ústřední orgán, jemuž budou zasílány žádosti k postoupení příslušnému ústřednímu orgánu v tomto státě.

Čl. 7

Ústřední orgány budou navzájem spolupracovat a podporovat spolupráci mezi příslušnými orgány ve svých státech k zajištění bezodkladného návratu dítěte a k dosažení dalších cílů této úmluvy. Zejména buď přímo, nebo pomocí prostředníka učiní všechna potřebná opatření, aby:

- a) zjistily místo pobytu dítěte, které bylo protiprávně přemístěno nebo zadrženo,
- b) uchránily dítě další újmy a zúčastněné strany poškození tím, že učiní předběžná opatření nebo zařídí jejich přijetí,
- c) zajistily dobrovolné vrácení dítěte nebo aby usnadnily smírné řešení,
- d) v případě potřeby byly vzájemně sdělovány informace týkající se sociálního postavení dítěte,
- e) byly poskytovány obecné informace o právním řádu jejich státu, týkající se provádění Úmluvy,
- f) zahájily nebo usnadnily zahájení soudního nebo správního řízení za účelem nařízení návratu dítěte, případně umožnily úpravu nebo zajištění účinného výkonu práva styku s dítětem,
- g) zajistily nebo usnadnily, vyžadují-li to okolnosti, poskytnutí právní pomoci a porady, včetně účasti právního zástupce,
- h) učinily taková správní opatření, která jsou nutná a vhodná k zajištění bezpečného návratu dítěte,
- i) vzájemně se informovaly o provádění této úmluvy a, pokud je to možné, vyloučily jakékoliv překážky při jejím provádění.

KAPITOLA III NÁVRAT DÍTĚTE

Čl. 8

Osoba, instituce nebo jiný orgán, který tvrdí, že dítě bylo přemístěno nebo zadrženo jednáním porušujícím právo péče o dítě, může žádat buď ústřední orgán obvyklého bydliště dítěte, nebo ústřední orgán kteréhokoliv jiného smluvního státu o pomoc při zajištění návratu dítěte.

Návrh musí obsahovat:

- a) údaje o totožnosti navrhovatele, dítěte a osoby, o které se tvrdí, že dítě přemístila nebo zadržela,
- b) datum narození dítěte, je-li známo,
- c) důvody, o které opírá navrhovatel svůj návrh na vrácení dítěte,
- d) všechny dostupné údaje o pobytu dítěte a totožnosti osoby, u níž dítě pravděpodobně je.

K návrhu je možno připojit nebo doplnit:

- e) ověřený opis jakéhokoliv rozhodnutí nebo dohody vztahujících se k věci,
- f) potvrzení nebo místopřísežné prohlášení vystavené ústředním orgánem nebo jiným příslušným orgánem státu obvyklého bydliště dítěte nebo osobou k tomu způsobilou týkající se právních předpisů tohoto státu použitelných v dané věci,
- g) jakýkoliv jiný dokument vztahující se k věci.

Čl. 9

Má-li ústřední orgán, který obdrží návrh uvedený v článku 8, důvod se domnívat, že dítě je v jiném smluvním státě, předá přímo a bezodkladně návrh ústřednímu orgánu tohoto smluvního státu a bude o tom informovat dožadující ústřední orgán a případně navrhovatele.

Čl. 10

Ústřední orgán státu, v němž dítě je, učiní nebo zařídí, aby byla učiněna všechna opatření potřebná k dosažení dobrovolného navrácení dítěte.

Čl. 11

V řízení o navrácení dětí budou soudní nebo správní orgány smluvních států jednat urychleně.

Nerozhodne-li příslušný soudní nebo správní orgán do šesti týdnů od zahájení řízení, navrhovatel nebo ústřední orgán dožadovaného státu, bez návrhu nebo na návrh ústředního orgánu dožadujícího státu, může žádat o sdělení důvodů odkladu.

Obdrží-li ústřední orgán dožadovaného státu odpověď, předá ji ústřednímu orgánu dožadujícího státu nebo případně navrhovateli.

Čl. 12

Jestliže dítě bylo protiprávně přemístěno nebo zadrženo podle článku 3 a v den zahájení řízení před soudním nebo správním orgánem smluvního státu, v němž dítě je, uplynulo období kratší jednoho roku ode dne protiprávního přemístění nebo zadržení, nařídí příslušný orgán bezodkladné navrácení dítěte.

Neprokáže-li se, že dítě se sžilo se svým novým prostředím, soudní nebo správní orgán nařídí navrácení dítěte, i když řízení začalo po uplynutí období jednoho roku uvedeného v předcházejícím odstavci.

Má-li soudní nebo správní orgán dožadovaného státu důvod se domnívat, že dítě bylo přemístěno do jiného státu, může zastavit řízení nebo zamítnout návrh na navrácení dítěte.

Čl. 13

Bez ohledu na ustanovení předcházejícího článku není soudní nebo správní orgán dožadovaného státu povinen nařídít navrácení dítěte, jestliže osoba, instituce nebo jiný orgán, který nesouhlasí s jeho navrácením, prokáže, že:

- a) osoba, instituce nebo jiný orgán, který měl pečovat o osobu dítěte, ve skutečnosti nevykonával právo péče o dítě v době přemístění nebo zadržení nebo souhlasil či později se smířil s přemístěním nebo zadržením, nebo
- b) je vážné nebezpečí, že návrat by dítě vystavil fyzické nebo duševní újmě nebo je jinak dostal do nesnesitelné situace.

Soudní nebo správní orgán může také odmítnout nařídít návrat dítěte, zjistí-li se, že dítě nesouhlasí s návratem a dosáhlo věku a stupně vyspělosti, v němž je vhodné přihlížet k jeho stanoviskům.

Při hodnocení okolností uvedených v tomto článku soudní a správní orgány musí přihlídnout k informacím týkajícím se sociálního postavení dítěte poskytnutým ústředním orgánem nebo jiným příslušným orgánem obvyklého bydliště dítěte.

Čl. 14

Při zjišťování, zda došlo k protiprávnímu přemístění nebo zadržení podle článku 3, soudní nebo správní orgány dožadovaného státu mohou bez dalšího přihlídnout k právu a soudním nebo správním rozhodnutím formálně uznávaným nebo neuznávaným ve státě obvyklého bydliště dítěte, aniž by přistoupily k zvláštnímu řízení ohledně důkazů tohoto práva nebo o uznání cizích rozhodnutí, jehož by se jinak použilo.

Čl. 15

Soudní nebo správní orgány smluvního státu mohou, dříve než nařídí návrat dítěte, požadovat, aby navrhovatel získal od orgánu státu obvyklého bydliště dítěte rozhodnutí nebo jiné zjištění, že přemístění nebo zadržení bylo protiprávní podle článku 3 Úmluvy, pokud takové rozhodnutí či zjištění je možno v tomto státě získat. Ústřední orgány smluvních států pomohou navrhovateli v mezích možností získat takové rozhodnutí nebo zjištění.

Čl. 16

Po obdržení oznámení o protiprávním přemístění nebo zadržení dítěte podle článku 3 soudní nebo správní orgány smluvního státu, do něhož bylo dítě přemístěno nebo v němž bylo zadrženo, nemohou věcně rozhodovat o právu péče o dítě, dokud nebude rozhodnuto, že dítě nemá být podle této úmluvy vráceno, nebo nebude-li podán návrh podle této úmluvy v přiměřené lhůtě po obdržení oznámení.

Čl. 17

Pouhá skutečnost, že v dožádaném státě bylo vydáno rozhodnutí týkající se péče o dítě nebo v něm splňuje podmínky pro uznání, nebude důvodem k odmítnutí návratu dítěte podle této úmluvy, avšak soudní či správní orgány dožadovaného státu mohou při používání této úmluvy vzít zřetel na důvody tohoto rozhodnutí.

Čl. 18

Ustanovení této kapitoly neomezují pravomoc soudního nebo správního orgánu nařídít návrat dítěte kdykoliv.

Čl. 19

Rozhodnutí o návratu dítěte, vydané podle této úmluvy, se nedotýká věcné úpravy práva péče o dítě.

Čl. 20

Návrat dítěte podle ustanovení článku 12 může být odmítnut, kdyby to nedovolovaly základní zásady dožadovaného státu o ochraně lidských práv a základních svobod.

KAPITOLA IV PRÁVO STYKU S DÍTĚTEM

Čl. 21

Návrh na úpravu nebo zajištění účinného vykonávání práva styku s dítětem může být podán ústředním orgánům smluvních států stejným způsobem jako návrh na návrat dítěte.

Ústřední orgány jsou povinny spolupracovat, jak je stanoveno v článku 7, k zajištění klidného vykonávání práva styku s dítětem a ke splnění jakýchkoliv podmínek, jež mohou být pro výkon tohoto práva stanoveny. Ústřední orgány učiní opatření, aby v mezích možností byly odstraněny všechny překážky k vykonávání tohoto práva.

Ústřední orgány buď přímo, nebo pomocí prostředníka mohou zahájit nebo pomáhat při zahájení řízení o úpravě nebo ochraně tohoto práva a zajištění zachování podmínek, jež mohou být pro výkon tohoto práva stanoveny.

KAPITOLA V VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

Čl. 22

Žádná záruka nebo záloha, ať je nazývána jakkoliv, nebude vyžadována k zajištění placení nákladů a výloh v soudním či správním řízení náležejícím do působnosti této úmluvy.

Čl. 23

V souvislosti s touto úmluvou nelze požadovat ověřování nebo podobnou formalitu.

Čl. 24

Každý návrh, sdělení nebo jiná písemnost zasláná ústřednímu orgánu dožádaného státu musí být v původním jazyce a musí být k němu připojen překlad do úředního jazyka nebo jednoho z úředních jazyků dožádaného státu nebo, pokud je pořízení tohoto překladu nesnadné, překlad do francouzštiny nebo angličtiny.

U každého návrhu, sdělení nebo jiné písemnosti zasláné jeho ústřednímu orgánu může smluvní stát výhradou podle článku 42 nesouhlasit s použitím francouzštiny nebo angličtiny, nikoliv však obou.

Čl. 25

Občané smluvních států a osoby, které mají obvyklé bydliště v těchto státech, budou mít při provádění této úmluvy nárok na právní pomoc a radu v kterémkoliv smluvním státě za stejných podmínek, jako by sami byli občany tohoto státu a měli v něm obvyklé bydliště.

Čl. 26

Každý ústřední orgán ponese své vlastní náklady při provádění této úmluvy.

Ústřední orgány a jiné veřejné služby smluvních států neuloží žádné poplatky, pokud jde o návrhy podané podle této úmluvy. Zejména nesmějí požadovat žádné platby od navrhovatele za náklady řízení nebo případně poplatky vyplývající z účasti právního zástupce nebo poradců. Mohou však požadovat zaplacení výdajů vzniklých nebo které vzniknou při zajišťování návratů dítěte.

Smluvní stát však může výhradou podle článku 42 prohlásit, že nebude hradit výdaje uvedené v předcházejícím odstavci vzniklé účastí právního zástupce nebo poradce nebo jako náklady řízení kromě nákladů, které je možné uhradit podle jeho vlastní úpravy o poskytování právní pomoci a o poradenství.

Soudní nebo správní orgány, které vydávají rozhodnutí o navrácení dítěte nebo o úpravě práva styku s ním podle této úmluvy, mohou, je-li to vhodné, uložit osobě, která přemístila nebo zadržela dítě nebo která zabránila výkonu práva styku s ním, aby zaplatila nezbytné výdaje vzniklé navrhovateli nebo jeho jménem, zejména cestovní výdaje, náklady právního zastoupení navrhovatele a výdaje spojené s návratem dítěte, jakož i všechny náklady spojené s vyhledáním dítěte.

Čl. 27

Je-li zřejmé, že podmínky stanovené touto úmluvou nejsou splněny nebo že návrh je jinak bezdůvodný, ústřední orgán nemusí návrh přijmout. V takovém případě ústřední orgán musí okamžitě informovat navrhovatele nebo podle povahy věci orgán, jehož prostřednictvím byl návrh podán, o svých důvodech.

Čl. 28

Ústřední orgán může žádat, aby k návrhu bylo připojeno písemné zmocnění, které jej opravňuje jednat jménem navrhovatele nebo určit zástupce, aby tak jednal.

Čl. 29

Tato úmluva nebrání žádné osobě, instituci nebo orgánu, který tvrdí, že došlo k porušení práva péče o dítě nebo styku s ním ve smyslu článku 3 nebo 32, aby se přímo obrátily k soudním nebo správním orgánům smluvního státu, a to podle ustanovení této úmluvy nebo bez ohledu na ně.

Čl. 30

Každý návrh předložený ústřednímu orgánu nebo přímo soudním nebo správním orgánům smluvního státu v souladu s touto úmluvou, jakož i dokumenty a jakékoliv jiné informace k němu připojené nebo poskytnuté ústředním orgánem, soudy nebo správní orgány smluvních států přijmou.

Čl. 31

Ve vztahu ke státu, který v záležitostech péče o děti má dvě nebo více právních úprav platných v různých územních celcích:

- a) jakákoliv zmínka o obvyklém bydlišti v tomto státě se vztahuje k obvyklému bydlišti v územním celku tohoto státu,
- b) jakékoliv odvolání na právo státu obvyklého bydliště se vztahuje k právu územního celku, v kterém má dítě obvyklé bydliště.

Čl. 32

Ve vztahu ke státu, který v záležitostech péče o děti má dvě nebo více právních úprav platných pro různé kategorie osob, se jakékoliv odvolání na právo tohoto státu vztahuje k právní úpravě určené právem tohoto státu.

Čl. 33

Stát, v němž různé územní celky mají své vlastní právní předpisy ve věcech péče o děti, nebude povinen používat této úmluvy, jestliže stát, který má jednotný právní systém, by nebyl povinen ji používat.

Čl. 34

Ve věcech, které upravuje, má tato úmluva přednost před Úmluvou z 5. října 1961 o pravomoci a právu použitelném ve věcech týkajících se ochrany nezletilých, pokud jsou státy stranami obou úmluv. Jinak tato úmluva není na překážku použití jiného mezinárodního ujednání, které platí mezi státem původu a státem dožadným, nebo jiného právního předpisu státu dožadného za účelem dosažení návratu dítěte, které bylo protiprávně přemístěno nebo zadrženo, nebo zajištění práva styku s dítětem.

Čl. 35

Tato úmluva se použije mezi smluvními státy pouze v případech protiprávního přemístění nebo zadržení, k nimž došlo poté, kdy v těchto státech vstoupila v platnost.

Jestliže bylo učiněno prohlášení podle článku 39 nebo 40, zmínka v předcházejícím odstavci o smluvním státě se vztahuje na územní celek nebo celky, ve vztahu k nimž se této úmluvy používá.

Čl. 36

Nic v této úmluvě nebrání dvěma nebo více smluvním státům, aby se za účelem snížení omezení, jimž může podléhat návrat dítěte, dohodly vzájemně nepoužívat kterákoliv ustanovení této úmluvy, která mohou k takovým omezením vést.

KAPITOLA VI ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Čl. 37

Úmluva bude otevřena k podpisu státům, které byly členy Haagské konference mezinárodního práva soukromého v době jejího čtrnáctého zasedání.

Bude ratifikována, přijata či schválena a ratifikační listiny a listiny o přijetí nebo schválení budou uloženy na Ministerstvu zahraničních věcí Nizozemského království.

Čl. 38

Kterýkoliv jiný stát může přistoupit k Úmluvě.

Listina o přístupu bude uložena na Ministerstvu zahraničních věcí Nizozemského království.

Úmluva vstoupí v platnost pro přistupující stát prvního dne třetího kalendářního měsíce po uložení jeho listiny o přístupu.

Přístup je účinný jen ve vztazích mezi přistupujícím státem a smluvními státy, které prohlásí, že s přístupem souhlasí. Toto prohlášení musí být učiněno kterýmkoliv členským státem ratifikujícím, přijímajícím nebo schvalujícím Úmluvu po přístupu k ní. Toto prohlášení bude uloženo na Ministerstvu zahraničních věcí Nizozemského království, které zašle diplomatickou cestou jeho ověřený opis každému smluvnímu státu.

Úmluva vstoupí v platnost mezi přistupujícím státem a státem, který prohlásil, že přijímá tento přístup, prvního dne třetího kalendářního měsíce po uložení prohlášení o tomto přijetí.

Čl. 39

Každý stát může při podpisu, ratifikaci, přijetí, schválení nebo přístupu prohlásit, že Úmluva se vztahuje na všechna území, která z mezinárodního hlediska zastupuje, nebo na jedno či více z nich. Toto prohlášení se stane účinným, jakmile Úmluva pro uvedený stát nabude platnosti.

Toto prohlášení, rovněž jako jakékoliv pozdější rozšíření, bude oznámeno Ministerstvu zahraničních věcí Nizozemského království.

Čl. 40

Má-li smluvní stát dva nebo více územních celků, v nichž platí různé právní úpravy ve věcech, které tato úmluva upravuje, může při podpisu, ratifikaci, přijetí, schválení nebo přístupu prohlásit, že tato úmluva se bude vztahovat na všechny jeho územní celky nebo pouze na jeden nebo více z nich, a může toto prohlášení kdykoliv novým prohlášením změnit.

Tato prohlášení budou oznámena Ministerstvu zahraničních věcí Nizozemského království a musí výslovně stanovit územní celky, pro něž se Úmluvy používá.

Čl. 41

Jestliže smluvní stát má systém vlády, v němž výkonná soudní a zákonodárna pravomoc je rozdělena mezi ústřední a jiné orgány tohoto státu, jeho podpis nebo ratifikace, přijetí nebo schválení Úmluvy nebo přístup k ní nebo jím učiněné prohlášení na základě článku 40 se nebude nijak dotýkat vnitřního rozdělení pravomocí v tomto státě.

Čl. 42

Každý stát může, nejpozději při ratifikaci, přijetí, schválení nebo přístupu nebo při prohlášení na základě článku 39 nebo 40, učinit jednu nebo obě z výhrad upravených v článku 24 a článku 26 odst. 3. Žádná další výhrada není přípustná.

Každý stát může kdykoliv odvolat výhradu, kterou učinil. Toto odvolání bude oznámeno Ministerstvu zahraničních věcí Nizozemského království.

Výhrada pozbývá platnosti prvního dne třetího kalendářního měsíce po oznámení uvedeném v předcházejícím odstavci.

Čl. 43

Úmluva vstoupí v platnost prvního dne třetího kalendářního měsíce po uložení třetí ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení nebo přístupu uvedené v článcích 37 a 38.

Poté Úmluva vstoupí v platnost:

1. pro každý stát, který ji ratifikuje, přijme, schválí nebo k ní přistoupí později, prvního dne třetího kalendářního měsíce po uložení jeho ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení či přístupu,
2. pro jakékoliv území nebo územní celky, na něž byla Úmluva rozšířena v souladu s článkem 39 nebo 40, prvního dne třetího kalendářního měsíce po oznámení uvedeném v těchto článcích.

Čl. 44

Úmluva zůstane v platnosti pět let ode dne jejího vstupu v platnost v souladu s článkem 43 odst. 2 i pro státy, které ji později ratifikovaly, přijaly nebo schválily nebo k ní přistoupily.

Úmluva bude mlčky obnovována vždy o pět let, nebude-li vypovězena.

Výpověď bude oznámena Ministerstvu zahraničních věcí Nizozemského království nejméně šest měsíců před uplynutím pětiletého období. Může být omezena na určitá území nebo územní celky, na něž se Úmluva vztahuje.

Výpověď bude účinná jen pro stát, který ji oznámil. Pro ostatní smluvní státy zůstane Úmluva v platnosti.

Čl. 45

Ministerstvo zahraničních věcí Nizozemského království oznámí členským státům konference a státům, které přistoupily podle článku 38:

1. podpisy a ratifikace, přijetí a schválení uvedená v článku 38,
2. přistoupení uvedená v článku 38,
3. datum, jímž Úmluva vstupuje v platnost podle článku 43,
4. rozšíření uvedená v článku 39,
5. prohlášení uvedená v článcích 38 a 40,
6. výhrady učiněné v článku 24 a článku 26 odst. 3 a odvolání uvedená v článku 42,
7. vypovězení uvedená v článku 44.

Na důkaz čehož níže podepsaní, náležitě zmocněni, podepsali tuto úmluvu.

Dáno v Haagu dne 25. října roku 1980 v jazyce anglickém a francouzském, přičemž obě znění mají stejnou platnost, v jednom vyhotovení, které bude uloženo v archivu vlády Nizozemského království a jehož ověřený opis bude zaslán diplomatickou cestou každému členskému státu Haagské konference mezinárodního práva soukromého v době jejího čtrnáctého zasedání.